

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»
ДУ «НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР ВИЩОЇ
ТА ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ»**

**Всеукраїнська науково-практична конференція
здобувачів вищої освіти**

МОЛОДЬ – АГРАРНИЙ НАУЦІ І ВИРОБНИЦТВУ

**Актуальні питання законодавства,
Ad linguas et culturas per cognitionem
(до мов і культур через пізнання)
та «Психологія організаційного розвитку
та управління персоналом»**

18 березня 2026 року

Біла Церква
2026

УДК 001.895:338.43:378-053.6:340.136(063)

Варченко О.М., д-р екон. наук, професор.

Димань Т.М., д-р с.-г. наук.

Філіпова Л.М., канд. с-г наук.

Ковальчук І.В., канд. юрид. наук.

Обіюх Н.М., канд. юрид. наук.

Резнік В.Г., старший викладач.

Шевченко А.М., канд. психол. наук.

Куманська Ю.О., канд. с.-г. наук.

Мостипан О.В., д-р філософії, **відповідальний секретар.**

Відповідальна за випуск – **Мостипан О.В.**, д-р філософії, начальник редакційно-видавничого відділу.

Актуальні питання законодавства, Ad linguas et culturas per cognitionem (до мов і культур через пізнання) та «Психологія організаційного розвитку та управління персоналом»: матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти. 18 березня 2026 р. – Білоцерківський НАУ. – 204 с.

Збірник підготовлено за авторською редакцією доповідей учасників конференції без літературного редагування. Відповідальність за зміст поданих матеріалів та точність наведених даних несуть автори.

Ел. адреса: <http://science.btsau.edu.ua/taxonomy/term/34>

функціонування аграрного дорадництва. Базовим актом у цій сфері є Закон України «Про сільськогосподарську дорадчу діяльність», який встановлює правовий статус суб'єктів дорадництва, механізми державного регулювання та форми фінансової підтримки. Нормативне підґрунтя доповнюється положеннями Конституція України та Цивільний кодекс України, що забезпечують загальні принципи здійснення консультативної діяльності та договірних відносин.

Водночас сучасні виклики — цифровізація аграрного сектору, розвиток малих форм господарювання, післявоєнне відновлення сільських територій та імплементація Угода про асоціацію між Україною та ЄС — зумовлюють необхідність подальшого вдосконалення законодавства. Підвищення ефективності системи дорадництва можливе за умови оновлення нормативної бази, розширення державної підтримки та зміцнення професійних стандартів діяльності дорадників. Саме ефективне правове забезпечення дорадчої діяльності є важливою передумовою сталого розвитку аграрного сектору України.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Про сільськогосподарську дорадчу діяльність: Закон України від 24 черв. 2004 р. № 1807-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2004. № 38. Ст. 470. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1807-15>.
2. Конституція України: Закон від 28 черв. 1996 р. № 254к/96-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>
3. Цивільний кодекс України: Закон від 16 січ. 2003 р. № 435-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. №№ 40-44. Ст. 356. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>
4. Петриченко О.С. Аграрне дорадництво: сучасні проблеми та перспективи розвитку. *Вісник аграрної науки*. 2019. Вип. 12. С. 45–52.
5. Шевченко М.В. Євроінтеграційний вимір аграрного дорадництва в Україні. *Науковий вісник юридичних наук*. 2015. № 3. С. 112–118.

УДК 349.41:631.1

МІЩЕНКО Я.О., здобувачка вищої освіти

Науковий керівник – **ЛОМАКІНА І.Ю.**, канд. юрид. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ФЕРМЕРСЬКИХ ГОСПОДАРСТВ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ: СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ТА ЗАКОНОДАВЧІ РІШЕННЯ

Досліджено особливості правового регулювання діяльності фермерських господарств в умовах воєнного стану в Україні. Проаналізовано зміни земельного та аграрного законодавства, спрямовані на забезпечення продовольчої безпеки держави та стабільності аграрного сектору.

Ключові слова: фермерське господарство, воєнний стан, земельні відносини, аграрне право, продовольча безпека, право власності.

В умовах воєнного стану аграрний сектор України набув стратегічного значення для забезпечення внутрішньої продовольчої безпеки та виконання міжнародних зобов'язань щодо експорту сільськогосподарської продукції. Фермерські господарства, як самостійні суб'єкти господарювання, відіграють важливу роль у підтриманні економічної стабільності держави. Правові засади створення та діяльності фермерських господарств визначаються Законом України «Про фермерське господарство», який закріплює їх статус як форми підприємницької діяльності громадян з метою виробництва товарної сільськогосподарської продукції [1]. Земельною основою функціонування фермерства є норми Земельного кодексу України, зокрема положення щодо права власності та користування земельними ділянками сільськогосподарського призначення [2]. Особливу увагу слід приділити пункту 27 розділу X «Перехідні положення» Земельного кодексу, який передбачає, що під час дії воєнного стану

процедури отримання земельних ділянок для ведення фермерського господарства можуть бути тимчасово спрощені. Водночас закон допускає, що певним категоріям осіб можуть відмовити у наданні земельних ділянок через воєнні обставини, зокрема якщо територія перебуває в зоні бойових дій, під контролем військових або обмежена для оборонних потреб держави. Такі обмеження носять тимчасовий характер і не позбавляють заявника права на земельну ділянку після завершення воєнного стану [2]. Після запровадження воєнного стану законодавець прийняв низку змін, спрямованих на спрощення доступу аграріїв до земельних ресурсів. Зокрема, Закон України № 2145-IX від 24.03.2022 передбачає спрощення передачі земель в оренду для ведення товарного сільськогосподарського виробництва та продовження строків дії договорів [4]. Особливої уваги заслуговує питання реалізації права приватної власності на земельні ділянки для ведення фермерського господарства. Відповідно до ст. 14 Конституції України, земля є основним національним багатством, що перебуває під особливою охороною держави [4]. Водночас воєнний стан не скасовує права громадян та фермерських господарств на набуття земельних ділянок у власність, однак допускає тимчасові процедурні обмеження [3]. Практика застосування законодавства показує, що під час воєнного стану органи державної влади зосереджені на забезпеченні безперервності аграрного виробництва. Разом із тим виникають проблеми, пов'язані з відмовами у наданні земельних ділянок, складністю державної реєстрації прав та обмеженим доступом до кадастрових даних у перші періоди війни [3]. Таким чином, правове регулювання діяльності фермерських господарств в умовах воєнного стану характеризується поєднанням спрощувальних механізмів та тимчасових обмежень. Законодавчі новації спрямовані на збереження аграрного потенціалу держави, забезпечення продовольчої безпеки та підтримку фермерства як важливого елемента економічної системи України.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Про фермерське господарство: Закон України від 19 черв. 2003 р. № 973-IV. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/973-15>
2. Земельний кодекс України від 25 жовт. 2001 р. № 2768-П
3. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо створення умов для забезпечення продовольчої безпеки в умовах воєнного стану: Закон України від 24 бер. 2022 р. № 2145-IX. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-20>
4. Конституція України: Закон України від 28 черв. 1996 р. № 254к/96-вр. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>

УДК 346

ПУЗИР В.О., здобувачка вищої освіти

Науковий керівник – **АРГАТ Я.П.**, канд. юрид. наук
Білоцерківський національний аграрний університет

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ФОП В УКРАЇНІ: ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ

У роботі проаналізовано сучасний стан правового регулювання діяльності фізичних осіб-підприємців в Україні в умовах реформування економіки. Визначено основні проблеми функціонування малого бізнесу та окреслено перспективи вдосконалення законодавства. Обґрунтовано необхідність формування стабільного й прозорого правового середовища для розвитку підприємництва.

Ключові слова: фізична особа-підприємець, правове регулювання підприємництва, спрощена система оподаткування, малий бізнес в Україні, державна підтримка підприємництва.

Правове регулювання діяльності фізичних осіб-підприємців (ФОП) в Україні є